

Załącznik nr 1 do Umowy trójstronnej o praktyki zawodowe

## **PROGRAMY PRAKTYK ZAWODOWYCH NA STUDIACH LICENCJACKICH**

**KIERUNEK studiów i specjalność: PEDAGOGIKA - PEDAGOGIKA WCZESNOSZKOLNA I PRZEDSZKOLNA**

**STUDIA: I – stopnia (licencjat)**

**PROFIL: praktyczny**

**Nazwa przedmiotu: praktyka pedagogiczna**

### **RAMOWY PROGRAM PRAKTYK I HARMONOGRAM PRAKTYK NA STUDIACH LICENCJACKICH**

**Etap I** – przygotowanie do praktyki, 50 godzin dydaktycznych prowadzonych na terenie Uczelni przez praktyków; realizowany w całości w II semestrze studiów. Praktycy przygotowują studentów (na terenie uczelni) do odbywanych praktyk zawodowych bezpośrednio w instytucji.

**Etap II** – 380 godzin realizowanych w miejscu/miejscach odbywania praktyki pod opieką zakładowego opiekuna praktyki. Polega na wykonywaniu w warunkach rzeczywistych wybranych prac, zadań lub aktywności typowych dla kierunku kształcenia.

- semestr III – 95 godzin
- semestr IV – 95 godzin
- semestr V – 95 godzin
- semestr VI – 95 godzin

**Etap III** – podsumowujący, 50 godzin dydaktycznych prowadzonych na terenie Uczelni przez praktyków; realizowany w całości w VI semestrze studiów. Obejmuje analizę i ocenę wybranego obszaru działalności podmiotu (przedsiębiorstwa, organizacji, instytucji), a także ocenę osiągniętych przez studenta podczas praktyki efektów kształcenia. Podsumowanie praktyki zawodowej kończy się opracowaniem i złożeniem do oceny „Raportu z praktyki zawodowej” wraz z „Indeksem Praktyki Zawodowej” oraz zweryfikowaniem osiągniętych efektów kształcenia.

#### **Podział godzin ETAPU II**

Ogólny podział godzin: praktyka psychologiczno-pedagogiczna – **60 godzin** (30+30); praktyka dydaktyczna – **320 godzin**, w tym: część obserwacyjno-asystencka – **160 godzin** (80+80), część samodzielnie realizowanych zadań – **160 godzin** (80+80).

Praktyka psychologiczno-pedagogiczna poprzedza praktykę dydaktyczną; w ramach praktyki dydaktycznej w pierwszej kolejności realizuje się praktykę obserwacyjno-asystencką, a następnie część obejmującą samodzielną realizację zadań (w danym typie placówki).

Realizacja godzin praktyki w poszczególnych typach placówek: **przedszkole (łącznie 190 godzin)** – 30 praktyki psychologiczno-pedagogicznej, 80 godzin praktyki dydaktycznej obserwacyjno-asystenckiej, 80 godzin samodzielnie realizowanych zadań; **klasy I-III (łącznie 190 godzin)** - 30 praktyki psychologiczno-pedagogicznej, 80 godzin praktyki dydaktycznej obserwacyjno-asystenckiej, 80 godzin samodzielnie realizowanych zadań.

Sugerowany harmonogram praktyk:

–semestr III – 95 godzin (30 godzin praktyki psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu; a także 65 godzin praktyki dydaktycznej obserwacyjno-asystenckiej w przedszkolu)

–semestr IV – 95 godzin (15 godzin praktyki dydaktycznej obserwacyjno-asystenckiej w przedszkolu oraz 80 godzin samodzielnej realizacji zajęć w przedszkolu)

–semestr V – 95 godzin (30 godzin praktyki psychologiczno-pedagogicznej w klasach I-III oraz 65 godzin praktyki dydaktycznej obserwacyjno-asystenckiej w klasach I-III)

–semestr VI – 95 godzin (15 godzin praktyki dydaktycznej obserwacyjno-asystenckiej w klasach I-III oraz 80 godzin samodzielnej realizacji zajęć w klasach I-III)

## **PROGRAMY PRAKTYK NA STUDIACH LICENCJACKICH – ETAP II**

**Program praktyk w zakresie specjalności głównej – PEDAGOGIKA Wczesnoszkolna I Przedszkolna**

**Zakres praktyki:** praktyka obejmuje: 1/ praktykę psychologiczno-pedagogiczną 2/ praktykę dydaktyczną (część obserwacyjno-asystencka; część obejmująca samodzielną realizację czynności).

**Czas trwania praktyk:** według harmonogramu ramowego opracowanego dla danej specjalności

**Miejsce praktyki:** praktyka powinna być realizowana w placówkach oświaty ( przedszkolach oraz szkołach podstawowych - klasy I-III), przy czym połowa godzin praktyki w szkole podstawowej, połowa w przedszkolu.

### **Cele praktyki**

- 1) zapoznanie się z formami i metodami pracy szkoły/placówki przedszkolnej, w której realizowana jest praktyka
- 2) przeprowadzenie analizy zasad jej funkcjonowania i jego uwarunkowań środowiskowych;
- 3) praktyczne zastosowanie wiedzy i umiejętności zdobytych podczas studiów swojej specjalności;
- 4) kształtowanie predyspozycji do pracy w zespole i umiejętności nawiązywania kontaktu z innymi osobami;
- 5) nabycie umiejętności planowania, prowadzenia i dokumentowania działalności opiekuńczej, wychowawczej i dydaktycznej;
- 6) nabycie umiejętności analizowania własnej pracy i jej efektów.

Zakres zadań studenta realizowanych podczas praktyki

Podczas **praktyki psychologiczno-pedagogicznej** student ma obowiązek:

- 1) zapoznać się z celami, zakresem i organizacją działalności placówki oświatowej wybranej jako miejsce praktyki, z uwzględnieniem jej zadań wychowawczych i opiekuńczych, mechanizmów i procedur funkcjonowania, pracowników, uczestników procesu opiekuńczo-wychowawczego; dokumentacji prowadzonej przez placówkę;
- 2) prowadzić ukierunkowane obserwacje:
  - A) uczniów/wychowanków w zakresie zachodzących procesów grupowych, aktywności uczniów/wychowanków, zwłaszcza tych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
  - B) interakcji oraz procesów komunikowania w relacjach :dorosły – dziecko, dziecko-dziecko, z uwzględnieniem prawidłowości oraz zakłóceń tych procesów;
  - C) działań opiekuńczo-wychowawczych opiekuna praktyk (nauczyciela w danej placówce, pod kierunkiem którego student realizuje praktykę)
- 3) **asystować opiekunowi praktyki (współdziałać z opiekunem) w sprawowaniu opieki nad dziećmi, w działaniach wychowawczych (zorganizowanych i sytuacyjnych);**
- 4) **samodzielnie podejmować działania opiekuńczo-wychowawcze**, w tym: rozpoznawać potrzeby uczniów/wychowanków, ich sytuację społeczną, zainteresowania i zdolności, wstępnie diagnozować dysfunkcje i zaburzenia; prowadzić zorganizowane działania wychowawcze (indywidualne z uczniami i grupowe) w oparciu o samodzielnie przygotowane scenariusze; prowadzić wychowawcze działania interwencyjne.

Realizacja powyższych założeń powinna uwzględnić: **obserwacje i asystę pracy pedagoga/psychologa/logopedy oraz wychowawców zatrudnionych w placówce, obserwację i analizę pracy biblioteki w szkole; pracę świetlicy szkolnej; udział w posiedzeniu rady pedagogicznej (jeśli w czasie praktyki będzie miała miejsce, a dyrektor wyrazi zgodę na udział studenta); udział w zebraniu z rodzicami (jeśli w czasie praktyki będzie miało miejsce, a dyrektor wyrazi zgodę na udział studenta); analizę podstawowych dokumentów szkoły/przedszkola (statut, program wychowawczy; profilaktyki; koncepcja pracy, jeśli ma postać dokumentu, programy wychowania/nauczania itp.).**

Podczas **praktyki dydaktycznej** student ma obowiązek:

#### **Część I - obserwacyjno-asystencka**

- 1) zapoznać się z celami, zakresem i organizacją działalności placówki oświatowej wybranej jako miejsce praktyki (szkoła podstawowa – klasy I-III; przedszkole), **w odniesieniu do jej zadań dydaktycznych (edukacyjnych)**, mechanizmów i procedur jej funkcjonowania w tym zakresie oraz prowadzoną dokumentacją;
- 2) prowadzić ukierunkowane **obserwacje** procesów edukacyjnych oraz **asystować** nauczycielowi (obserwacje prowadzi się w każdej grupie wiekowej w przedszkolu, a w szkole podstawowej - w klasie I, w klasie II i w klasie III – proporcjonalnie na każdym poziomie):  
Student prowadzi obserwacje:
  - A) interakcji oraz procesów komunikowania w relacjach :dorosły – dziecko, dziecko-dziecko, w toku prowadzonych lekcji/zajęć oraz przerw między lekcjami/zajęciami;

- B) uczniów/wychowanków w zakresie zachodzących procesów grupowych, aktywności uczniów/wychowanków podczas lekcji/zajęć, zwłaszcza uczniów/wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
  - C) działań opiekuna praktyk (nauczyciela w danej placówce, pod kierunkiem którego student realizuje praktykę) w zakresie dyscyplinowania uczniów/wychowanków, oceniania ich postępów, motywowania uczniów/wychowanków i ich aktywizowania;
  - D) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyki w toku prowadzonych przez niego lekcji/zajęć;
  - E) organizacji przestrzeni sali, jej zagospodarowania;
- Student asystuje nauczycielowi (współpracuje z nauczycielem) w:

- a) planowaniu i prowadzeniu lekcji/zajęć,
- b) przygotowaniu pomocy edukacyjnych,
- c) wykorzystaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej.
- d) kontrolowaniu i ocenianiu postępów i osiągnięć uczniów/wychowanków,
- e) organizowaniu przestrzeni klasy/sali,
- f) udzielaniu uczniom/wychowankom i ich rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym prowadzeniu zajęć wyrównawczych.

## **Część II – samodzielna realizacja czynności**

- 3) samodzielnie realizować działania dydaktyczne (edukacyjne), w tym: 1/ planować lekcje (zajęcia), zorganizować i przeprowadzić lekcje (zajęcia) - dostosowując metody i formy do treści oraz do możliwości uczniów/wychowanków, dostosowując sposób komunikacji do poziomu rozwoju uczniów/wychowanków, wykorzystując środki multimedialne i komputer, organizując pracę uczniów w grupach zadaniowych, podejmując konieczne oddziaływania wychowawcze - według samodzielnie opracowanego scenariusza (zajęcia powinny być przeprowadzone w każdej grupie wiekowej w przedszkolu, a w szkole podstawowej - w klasie I, w klasie II i w klasie III – co najmniej po 5 godzin na każdym poziomie), wykorzystując środki multimedialne i technologię informacyjną; 2/ diagnozować poziom wiedzy i umiejętności uczniów/wychowanków; 3/ podejmować indywidualną pracę dydaktyczną z uczniami/wychowankami (w tym z uczniami/wychowankami o specjalnych potrzebach edukacyjnych); 4/ podejmować współpracę z innymi nauczycielami, wychowawcami, specjalistami pracującymi z uczniami/wychowankami (np. udział w realizacji projektów przedszkolnych i szkolnych związanych z kształceniem zintegrowanym, dodatkowych programów, konkursów, zadań zespołów nauczycieli; współpraca przy rozwiązywaniu pojawiających się problemów edukacyjnych, organizacyjnych);
- 4) prowadzić analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczonych zjawisk i sytuacji pedagogicznych, w tym:
  - a. prowadzić dokumentację praktyki;
  - b. konfrontować wiedzę teoretyczną z praktyką;
  - c. oceniać własne funkcjonowanie w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzegać swoje mocne i słabe strony);
  - d. oceniać przebieg prowadzonych zajęć oraz realizację zamierzonych celów;
  - e. konsultować się z nauczycielem – przedszkolnym/szkolnym opiekunem praktyk w celu omówienia obserwowanych i przeprowadzanych zajęć.

Załącznik nr 1

**Scenariusz zajęć prowadzonych przez studenta**

Imię i Nazwisko studenta: .....

Data prowadzenia zajęć: .....

Rodzaj placówki i nazwa .....

Grupa wiekowa: .....

Liczba godzin: .....

Temat zajęć: .....

Cele zajęć:.....

Metody:.....

Formy pracy:.....

Środki:.....

Przebieg zajęć:

| Opis czynności prowadzącego zajęcia | Opis czynności ucznia/wychowanka/podopiecznego | Realizowany cel/cele |
|-------------------------------------|--|----------------------|
| 1.                                  |  |                      |
| 2.                                  |  |                      |
| 3.                                  |  |                      |
| itd.                                |  |                      |
|                                     |  |                      |

Ocena opisowa prowadzonych przez studenta zajęć i ocena cyfrowa (sporządza opiekun praktyki, pod nadzorem, którego student wykonywał czynności):

.....

Podpis studenta

.....

Podpis opiekuna